

Løssalg: 52,50 kr.

DANSKE POTTEMAGERE

Medlemsblad for Dansk Pottemagerforening af 1894

Se inde i bladet: flere billeder fra efterårsudflugten

Nr. 20
oktober 2008

www.danskepottemagere.dk

INDHOLDSFORTEGNELSE

Kære medlemmer	1
Rejsebrev fra Provence	2
Breve til Bertel Haarder	2
Efterårsudflugt 2008	4
Udstillinger på Grimmerhus	8
Kähler - offer for finanskrisen?	8
Udstilling på Banegården i Åbenrå	10
Japansk Keramik - igen, igen	10
Markedserfaringer	11
Næste års generalforsamling	11
Annoncer	12
Keramisk Årsudstilling	bagsiden

DEADLINE

Sidste frist for indsendelse af artikler, læserbreve, annoncer, kommentarer, ris og ros er:

1. januar 2009

Næste udgave af Danske Pottemagere udkommer i februar 2009

KØB - SALG - BYTTE

KØBES.

Kuglemølle(r) 1 - 5 liter med rulle/motor
Finn Risom
Tlf. 98157555

KÆRE MEDLEMMER

I sidste nummer af Danske Pottemagere lagde jeg op til, at medlemmer kunne komme med ideer til, hvordan foreningens navn evt. - igen - kunne moderniseres, således at både pottemagerne og keramikere i foreningen kunne føle sig tilgodeset. Der har ikke været reaktioner fra medlemmernes side. Det tolker jeg mest som tegn på, at man gennemgående er meget tilfreds med det navn, foreningen nu engang har. Der var jo også allerede ved sidste generalforsamling mange, der mest ønskede kontinuitet og derfor syntes, det ikke var særlig presserende at ændre navn.

Men der kom så alligevel en enkelt reaktion på min opfordring, og det var fra damerne Holst-Schmidt, de to ildsjæle, der er ved at kortlægge de sidste et hundrede års danske pottemagere. De havde taget udfordringen op med at integrere keramikere og pottemagere under samme navn og var nået frem til forslaget: *Dansk Keramikmagerforening af 1894!*

Jeg synes, forslaget er ganske kreativt, og selv om man måske kan forestille sig, at det som den nyskabelse det er, ville kunne få folk til at associere til fidusmagere og andet uuddannet godtfolk, synes jeg alligevel, det fortjener at blive bragt til offentlighedens kendskab her i bladet. Om ikke andet så måske til at sætte gang i debatten.

Hermed god fornøjelse med bladet!
Meike Diederichsen

*Jens Christian Ørting og Inge Sædam har været i Provence.
Læs deres rejsebrev på næste side!*

REJSEBREV FRA PROVENCE

Af Inge Sædam og Jens Christian Ørting

Denne sommer har vi været i Provence. I Vallauris, få kilometer fra Nice, var der international keramik-biennale og mindst 38 udstillere rundt omkring i byen og et flot museum i et gammelt slot, hvor også Picassos "War and Peace" maleri er udstillet. Vi havde det nærmest som børn i en slikbutik. Alle steder var der keramik. Et værksted vi besøgte havde så meget keramik, at de gerne ville eksportere til Danmark! Hvis nogen er interesserede, kan de besøge www.bleudargile.com.

Katte fra Grasse

Senere besøgte vi Mouistiers Sainte-Marie (atter en lille yndig og gammel by, der stammer fra år 433), hvor nogle ildsjæle i 1927 havde åbnet de gamle keramikovne, som var blevet nedlagt i 1874. Den var beskrevet som en fajance-by, men der var mest lertøj, fantastisk dekoreret i glade farver. I parfumebyen Grasse, var der også flere værksteder med udsalg af imponerende og inspirerende lertøj.

Fra værkstedet Bleudargile

POST TIL BERTEL HAARDER

Pottemageruddannelsens lukning optager stadigvæk både bestyrelsen og menige medlemmer, og frustrationen over Dansk Industris indstilling blev også atter tydeligt, da vi var samlet til efterårsudflugt. I løbet af sommeren har vores altid engagerede medlem Finn Risom skrevet et personligt brev til Bertel Haarder, hvor han argumenterer for, at lukningen af pottemageruddannelsen er en dårlig idé. Han påpeger i brevet dels vores fags voksende andel i den såkaldte oplevelsesøkonomi og dels betydningen af skolen i Sønderborg som et sted, hvor også boglig svage unge kan få inspiration til at afklare deres uddannelsessituation.

Bestyrelsen havde på generalforsamlingen ligeledes fået pålagt at rette henvendelse til 'højeste sted'. Men sommeren gik med al mulig anden slags travlhed, så det er først nu, vi har fået formuleret et brev til undervisningsministeren, som vi håber, vil dække ikke bare bestyrelsens, men også de øvrige medlemmers holdning i forhold til uddannelsesspørgsmålet. Brevet er til dels en omskrivning af det indlæg i Dagbladet Information fra april, der har været trykt i sidste udgave af Danske Pottemagere. Vi vender selvfølgelig tilbage, hvis der kommer et svar fra undervisningsministeren.

Kære Bertel Haarder.

Dansk Pottemagerforening af 1894 er en landsdækkende interesseforening af pottemagere og keramikere og opfatter sig selv som repræsentant og talerør for Danmarks stolte, overlevede håndværkstradition inden for keramikken. Vi henvender os direkte til dig, fordi vi er bekymrede for vort fags fremtidsudsigter i Danmark.

Industriens Uddannelser, som i en lang årrække har stået for lærlingeuddannelsen på vores område, indstillede i slutningen af 2007, at pottemageruddannelsen skulle lukkes - en indstilling, som du desværre har valgt at følge, med virkning fra 1. januar i år. Industriens Uddannelser hører hjemme under Dansk Industri, hvorimod de danske pottemagere snarere er en uafhængig gruppe af mindre erhvervsdrivende, og vi oplever, at Dansk Industris indstilling direkte modarbejder vores interesser.

Vi frygter nemlig, at beslutningen om at nedlægge pottemageruddannelsen - og i den forbindelse lukke pottemagerlinjen på EUC-Syd i Sønderborg - på længere sigt vil have fatale konsekvenser for vores fag, og vi kan faktisk allerede registrere noget af virkningen, bl.a. i form af et stigende antal personlige henvendelser fra potentielle pottemagerlærlinge, der nu ikke ved, hvordan deres uddannelsesønske kan blive opfyldt i Danmark.

Først og fremmest er vi bekymrede for, at den viden og de færdigheder, der er forankret hos fagets praktiserende udøvere, vil gå tabt for fremtidige generationer. En håndværksmæssig uddannelse lever jo af den fordybelse, der følger med arbejdsprocessernes stadige gentagelse og indeholder dermed den for faget uundværlige dimension, som en teoretisk eller akademisk uddannelse aldrig vil være i stand til at levere. Som uddannede pottemagere er vi bærere af en århundreder gammel tradition, der er givet videre fra hånd til hånd, indøvet, forfinet, videreudviklet og nedlagt i et praksisfællesskab af internationale dimensioner. I en håndværksmæssig pottemageruddannelse bliver de unge lærlinge automatisk en aktiv del af denne tradition og får adgang til dens umådelige beholdning af 'tavs viden'. Vi opfatter de fagligt uddannede pottemagere som intet mindre end en fundamental basis for dansk keramik, et grundlag som også de videregående uddannelser inden for kunsthåndværk og design i bund og grund bygger på. Uden nye generationer af pottemagerlærlinge og -svende vil den naturlige 'fødekæde' for hele området således miste sit første, afgørende led!

Helt konkret har den faglige pottemageruddannelse hidtil haft hjemsted på EUC-Syd i Sønderborg. Her blev der som regel uddannet en lille håndfuld svende om året. Det var ganske vist igennem de sidste år blevet sværere at finde praktikpladser til lærlingene, hvilket da også var det afgørende argument for en nedlæggelse af uddannelsen. Vi mener imidlertid ikke, at antallet af traditionelle praktikpladser bør være en definitiv forhindring for at opretholde muligheden for at få en faglig uddannelse som pottemager i Danmark. Vi mener derimod at det med udgangspunkt i de - endnu - eksisterende institutioner (pottemagerlinjen i Sønderborg samt til en vis grad Glas- og Keramikskolen på Bornholm) og, ikke mindst, i tæt samarbejde med de udøvende pottemagere i de enkelte landsdele bør være muligt at skræddersy en faglig uddannelse, der er i stand til at sikre vort fags livskraft fremover.

Vi har hæftet os ved at man på andre områder uden videre giver tilskud til uddannelser med ganske få udøvere. Det undrer os, at pottemagerfaget ikke på samme måde er oplagt som et område, hvor regeringen tager initiativ til særlige tiltag og dermed sikrer videreførelsen af en for landet betydningsfuld tradition. Det er vores vurdering, at udviklingen i al ubemærkethed er gået fra industriel til individuel produktion på pottemagerområdet, men uden at selve uddannelsen af den grund er blevet ændret. Vi har samtidig tiltro til, at uddannelsen sagtens ville kunne tilrettelægges sådan, at vor tids produktions- og salgsbetingelser er tænkt konstruktivt ind i forløbet.

I dansk pottemagerforening af 1894 diskuteres udviklingen på uddannelsesområdet løbende, og støtte og fremme af uddannelse på området er en eksplicit del af foreningens vedtægter. Som landsdækkende forening med medlemmer fra vidt forskellige stædter på fagspektret er vi et godt bud som samarbejdspartner, når tiltag i retning af en håndværksbaseret pottemageruddannelse skal iværksættes. Det er vores håb, at du vil kontakte os for at få uddybende kommentarer til nærværende brev, og at vi i sidste ende vil blive inddraget i en fornyelse af den faglige pottemageruddannelse.

Med venlige hilsner på bestyrelsens vegne,

Meike Diederichsen
Bestyrelsesformand,
Dansk Pottemagerforening af 1894.

EFTERÅRSUDFLUGT 2008

Foreningens efterårsarrangement foregik i år i Østjylland, nærmere betegnet hos keramikeren Thyge Thomasen i Ajstrup, syd for Århus. Her mødte en lille, trofast skare medlemmer op ved middagstid og startede med et kig ind i Thyges overraskende pæne og ryddelige værkstedsfaciliteter. Thyge bor i stuehuset til en nedlagt, firelænget gård midt i landsbyen Ajstrup. Han deler gården med tre andre familier, som bor i de ombyggede staldlænger, mens han selv, ud over stuehuset, råder over en kvart længe, som han har indrettet til værksted og lager.

Thyge har fået sin uddannelse i Århus på hhv. Århus Kunstakademi i Vestergade og Det Jyske Kunstakademi med en afstikker til kunsthistorie. Han har bevæget sig rundt i mange forskellige keramiske genrer samt maleri og bronzestøbning og har altid været åben over for vilde eksperimenter og indfald i forhold til materialer og overflader. Dog har hans uddannelsessteder præget hans forkærlighed for japansk keramik, især lågkrukker og klassiske japanske glasurer.

Lågkrukke, Thyge Thomasen

I de sidste to til tre år har Thyge koncentreret sig om formgivning og produktion af håndvaske i hvad han betegner som sanitetsporcelæn. Han blander sin masse af to slags hvidt stentøjsler med 50% chamotte og råglasurer emnerne, der brændes ved 1240 grader. Det fik flere af medlemmerne til at påpege, at der nok nærmere var tale om fajance. Produktionen af vaske fylder så meget, at drejeskiven i øjeblikket er stillet over i et hjørne, og støberiet har fået en fremtrædende plads i værkstedet. Det nyeste model af de store håndvaske, der har fået sit navn efter en rokke, fremstilles i en støbe-

proces, hvor formen for vaskens indre sænkes ned over formen til ydervæggen, hvorefter leret hældes i mellemrummet. For at opnå det rette tryk på støbeleret hældes det gennem nogle opskårne 1½ liters plastflasker. De gennemsigtige flasker er også velegnede til at kunne holde øje med, hvornår der er hældt ler nok i formen.

Det var meget spændende at høre Thyge fortælle om den lange udviklingsproces frem til det vellykkede resultat. Det viste sig fx at det havde stor betydning, hvor i formen leret blev hældt i. Selv støbeler får jo en retning, der i brændingen afspejler sig i, hvordan glasuren binder og skærven slår sig. Ifølge Thyge skulle der et hav af mislykkede forsøg til, før han havde fundet frem til den bedste fremgangsmåde, og han har telefonbogstykke logbøger, hvor fremgangsmåder og resultater er optegnet for at kunne spore kilderne til enten fejl eller succes. På værkstedet kunne vi se en vask i tørret udgave, hvor man tydeligt kunne se, hvordan leret lige så stille var strømmet ind i støbeformen: Strukturen i leret lignede helt regelmæssige årringe i et træ.

Brændingen af de rokkeformede vaske har også voldt hovedbrud, og Thyge nåede frem til at brænde dem på en kugleformet fod, der tillader vasken

at bevæge sig i brændingen. Vasken sættes således i ovnen med en lille hældning, der under brændingen retter sig op.

Thyge har tidligere produceret en anden type håndvask, der fremstilles på drejeskiven, men i en gipsform i en slags inddrejningsproces. Disse håndvaske har to forskellige typer ophæng, et i keramik, der fremstilles som integreret del af vasken, og et i stål, der monteres senere. Især stål-ophænget kræver, at vasken ikke slår sig i brændingen, men da de er runde, er det muligt at brænde vaskene stående på deres meget lille fod.

Støbningen af de store håndvaske er et fysisk krævende arbejde. Heldigvis har Thyge haft jobs inden for plejesektoren, hvor der bruges hjælpemidler til ældre og handicappede, og derigennem har han kunnet få fingrene i en masse aflagt udstyr. Der er således monteret adskillige smarte løftekraner og mere eller mindre hjemmelavede anordninger rundt omkring på værkstedet, hvilket letter det

tunge arbejde væsentligt. Det mest imponerende var en slags vareelevاتور, der kører på skinner op ad muren i vognporten ved indgangen til værkstedet. Den kan bruges til at fragte tungt gods op på loftet over værkstedet, hvor Thyge har lager og pulterkammer.

Sine ovne har Thyge ikke i værkstedet. En rakuovn står udenfor, og el-ovnen er anbragt i kælderen under stuehuset. Der har han også 'Tykke Bertha' stående, en kæmpestor kompressor til sandblæsning, som han bruger til alle mulige forskellige formål. Her i kælderen var der, i modsætning til værkstedsrummet, betryggende meget rod, og medlemmerne kiggede meget interesseret på Thyges hjemmelavede system til genanvendelse af ovnvarmen.

Efter præsentationen og rundvisningen på værkstedet gik forsamlingen over i stuehuset for at få noget at spise. Der var dækket rigtig pænt op til os ved det store spisebord - og så kom vi bare med nogle ydmyge sandwiches! Snakken gik alligevel livligt, som altid når pottemagere mødes.

Her i stuehuset var der mange vidnesbyrd fra Thyges forskellige udenlandsophold. Hans kone, Irene, er antropolog, og hedes studier og senere arbejde for UNHCR (FN's flygtningehøjkommissariat) har i en årrække ført parret og deres to sønner vidt omkring i verden. Fra 1992-95 var familien således udstationeret i Vietnam, og det var oplevelserne i denne periode, Thyges næste indslag skulle handle om.

Det viste sig nemlig, at Irenes udstationering havde placeret familien i et område med en gammel keramiktradition, som kunne give beskæftige og udfoldelsesmuligheder for Thyge også. Straks efter ankomsten blev han inddraget i restaureringen af Vietnams udgave af 'den forbudte by', der havde lidt stor skade under krigen. Senere blev han især optaget af de særlige arbejdsvilkår i pottemagerlandsbyen Bat Trang, og det fik han produceret en fin lille film om, som vi satte os over i stuen og så, mens de sidste tyggede af munden.

I Bat Trang produceres det blå-hvide porcelæn, som Vietnameseerne bruger i stor stil både i deres husholdninger og i deres religiøse praksis. Massen fremstilles af den lokale, naturligt forekommende kaolin, som er den fineste i denne del af Østasien. Emnerne støbes, og i det varme klima kan man nemt lave flere afstøbninger om dagen i samme form. Dekorationen er underglasurmaleri og godset råglaseres.

Det mest fascinerende i pottemagerlandsbyen er imidlertid brændeprocessen. Keramikken brændes i mufler, der stables i nogle høje kasseovne, som ses overalt i bybilledet, nærmest som integrerede dele af husene. I samtlige mellemrum mellem muflerne, hele vejen op i ovnen, placeres såkaldte kulkager som brændsel. Disse kulkager blandes af kulstøv, fed kaolin og sand og formes i lidt mere end håndstore, runde kager, som derefter klaskes op på husmurene i lange, sirlige rækker og kolonner, hvor de sidder og tørrer, indtil de er færdige til brug.

Kulkager til tørre på en husmur - billede fra filmen

Det giver det fineste stenkul, og da kagerne kan placeres jævnt omkring i hele ovnen, kan man opnå et meget ensartet og godt brændingsresultat. De lokale pottemagere forstår selvfølgelig kunsten at fyre en sådan stenkulsovn, hvor det er vigtigt, at varmen ikke bliver for høj, da råmaterialerne så bare ville smelte sammen uden at frigive varmen. De rester der er tilbage af kulkagerne efter brændingen, er logisk nok en slags chamotte, som pottemagerne anvender som hovedbestanddel i deres mufler.

Den for landsbyen karakteristiske brændemetode har også et spændende kulturhistorisk aspekt. Ved kommunismens indførelse i Vietnam blev alle egnens pottemagere tvunget til at brænde i en centralt opstillet, fælles Anagamaovn og aflevere deres produkter til det statslige distributionsnet. Men da pottemagerne gerne ville bibeholde en form for selvstændig virksomhed. Udviklede de i smug kulkagerne som brændsel og brændte keramik i ovne,

integreret i hjemmet. Lugten af kulkager er så tæt på den lugt der afgives, når dagens risgrød sættes over ved ildtiden om natten, at de private brændinger kunne foregå uden at blive opdaget af myndighederne.

I dag foregår produktionen selvfølgelig åbenlyst og i stor stil. Antallet af færdige emner er stort, og det var fascinerende at følge fremstillingsprocessen i alle led, fra den besværlige transport af kulstøv, der bliver sejlet til landsbyen på den røde flod og bæres af kvinder, i kurve der balanceres på hovedet, op ad den stejle flodbrink, over støbeprocessen, dekorationen og glaseringen til det sidste led i kæden, hvor hundredvis af færdige emner køres til markedet på en enkelt cykel, der er blevet udrustet med et to meter bredt styr og forskellige Storm P-agtige åg til de kæmpestore, flettede transportkurve. Thyge besøgte landsbyen igen sidste år, og i mellemtiden havde den økonomiske fremgang i Asien også her sat sig spor. For eksempel var kulkagerne mange steder blevet erstattet af gas som energikilde, et stort fremskridt især velsagtens for de kvinder, der tidligere sørgede for kultransporten, kun nødtørftigt beskyttet med en klud om munden.

Efter filmfremvisningen gik vi tilbage til værkstedet, for her ville Thyge vise lysbilleder fra en workshop med en brændingsskulptur, han havde været leder for i september måned i den finske kunsthåndværkerby Fiskars. Fiskars opstod som førindustriel brug med mølle og jernudvinding allerede i 1600tallet ved fiskeåen (deraf navnet). Med industrialiseringen tog også udviklingen i Fiskars fart, og stedet voksede til en større produktionsenhed med speciale i stålforædling.

Frem til midten af 1800tallet blev alle arbejdsprocesser samlet på stedet, og fundamentet blev lagt til den omfattende produktion af knive, sakse, haveredskaber mm., som firmaet er kendt for i dag. Der opstod en hel lille by omkring fabrikken, med alle nødvendige faciliteter til de ansatte, inklusive sygehus, skole og et eget forenings- og kulturliv. Fiskarskoncernen bevarede kontinuiteten omkring disse oprindelige bygninger helt frem til 1980'erne, hvor produktionen blev så stor og moderne, at fabrikkerne var nødt til at flytte fra den historiske bygd.

Stedet var imidlertid så unik og lå i så naturskønne omgivelser, at der var stort interesse for at bevare det. Løsningen blev at tiltrække kunsthåndværkere fra hele landet og lade dem puste nyt liv i de enestående rammer. Projektet lykkedes over al forventning. Fiskars huser efterhånden over 100 kunstnere og kunsthåndværkere, og der kommer op til 25.000 besøgende om året. Byen ligger ca. 80 km fra Helsinki.

Skulpturen bygges under plastik

Thyge var kommet lidt hovedkulds ind i projektet med brændingsskulpturen, fordi den oprindelige projektleder i Finland pludselig var sprunget fra. Skulpturen skulle være kulminationen og afslutningen på Fiskars' første pottemagermarked i september og afsløres af selve kulturborgmesteren (eller noget i den retning). Der var sat en uge af til det hele, men da Thyge nåede frem til Fiskars, regnede det i stride strømme – ikke ligefrem den bedste forudsætning for at lave en brændingsskulptur!

Hjemmefra havde Thyge planlagt skulpturen til en given diameter og bestilt en dertil passende mængde ler. Han havde haft en ide om at skulpturen skulle bestå af en indre og en ydre cirkelkonstruktion med hver sit udtryk, der i opvarmet tilstand skulle spille med og mod hinanden ved il-

Detalje med buer

dens forskellige nuancer. Den ydre del skulle have bløde, organiske former, mens den indre skulle domineres af mere kantede flader. Denne plan måtte imidlertid hurtigt opgives, for med de vejrbetingelser der var, var den ydre konstruktion nødt til at være lettere end planlagt for overhovedet at have en chance for at tørre og blive brændt. Den indre del, der jo skulle bygges først, kunne allerede blive varmet op, mens den ydre stadig blev bygget, så den kunne være mere bastant. Det endte således med, at udtrykkene 'natur' og 'kultur' simpelthen byttede plads i forhold til Thyges oprindelige plan.

Skulpturen afkølet

Brændingsskulpturen blev bygget inde i et interimistisk skur med bliktag for at få nogenlunde ly for regnen. Det havde den sidegevinst, at man kunne lade lodsnores hænge ned fra taget, så de forskellige medarbejdere havde noget at rette sig efter. Den store skulptur skulle selvfølgelig sikres, sådan at de enkelte dele ikke skvattede sammen og bragte hinanden i skred under brændingen. Til det formål havde Thyge indarbejdet buer i konstruktionen, der på en gang afstivede bygningen, fuldstændig som i en gotisk katedral, og fremstod som en naturlig del af hele det æstetiske udtryk. Buerne var forholdsvis spidse, da de blev monteret, men havde evnen til at strække sig ud, når leret svandt ind under tørring og brænding.

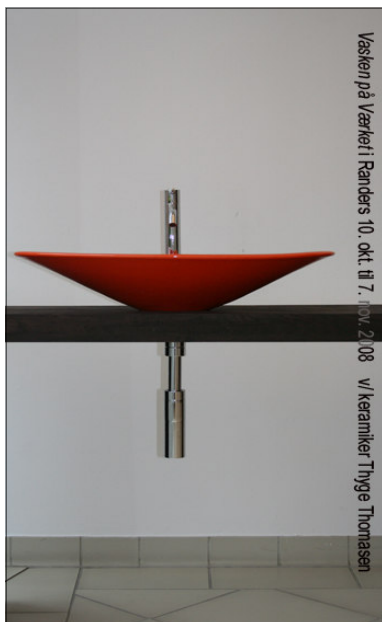
Det var en stor udfordring for Thyge at time hele arbejdsprocessen, der oven i købet var programsat ret skarpt i forhold til selve afsløringen (kulturborgmesteren skulle jo holde tale). Vejret lagde hindringer i vejen, og han skulle styre forskellige medarbejdere, så de ikke blev til skade for projektet. Navnlig var der en estisk kulsvier, som var ansat til at sørge for brændsel og fyre op under skulpturen. Manden havde svært ved at forstå, at

ler skal varmes *langsomt* op, ind til det kritiske punkt omkring kvartsspringet er overstået. Han stod og trippede og syntes, nu måtte man da se at få fut i sagerne, al den stund afslørings tidspunktet rykkede nærmere og nærmere. Thyge endte med at forvise ham fra pladsen, indtil temperaturen var højt nok, og han endelig kunne fyre løs.

Vejret blev heldigvis bedre til sidst, så skuret kunne fjernes, skulpturen pakkes ind i ovnmåtter, og så måtte det briste eller bære. Der lød ganske vist nogle smæld derinde fra, da leret sprang et par enkelte steder, men alt i alt blev brændingen meget vellykket og det færdige resultat, skønt skulpturen ikke var kommet op i den oprindeligt planlagte højde, var meget imponerende og høstede stort bifald. Det gjorde Thyges medrivende fortælling bestemt også hos de tilstedeværende pottemagere.

Efter lysbilledshowet om Fiskars viste Thyge til sidst nogle billeder fra sin seneste udstilling på Værket i Randers, som han netop havde sat op dagen før. Udstillingen handler om hans håndvaske, både den gamle, dybe model (i folkemunde kaldet 'pissekummen') og den nye, tidligere omtalte vask. På udstillingsbillederne kunne man tydeligt se, at Thyge har arbejdet med et meget kraftigt farvespektrum. Han har i de senere år af sin karriere fået mere og mere lyst til at eksperimentere med 'pang-farver', hvilket han satser på at få mulighed for, nu hvor der er styr på støbningen af de store håndvaske.

Efter de sidste lysbilleder gik arrangementet over i uformelt fagsnak om alt mellem himmel og jord, og til sidst brød vi op for at slutte dagen af med kaffe og æblekage hos formanden. Her kunne snakken fortsætte, Thyge holdt os også ved selskab, og der er nok blevet knyttet en kontakt til gensidig kollegial udveksling og understøttelse fremover. Alt i alt en hyggelig og vellykket efterårskomsammen!

Plakat fra Thyges udstilling på Værket

UDSTILLINGER PÅ GRIMMERHUS

Følgende udstillinger kan i øjeblikket ses på Grimmerhus:

Fra 2/9 til 12/10 præsenteres Erling Tingkær som månedens kunstner i hjørnerummet.

I stueetagen kan man fra den 5/10-08 til den 2/2-09 se keramikeren Anne Fløche udstille sine store fæde.

I samme periode viser museet på første salen den bornholmske kunstner Eva Brandt med traditionelle 'indianske' krukker i mødet med Svanekes forvitrede klipper.

I underetagen vises to afgangsudstillinger. Den ene, fra 13/10 til 23/11 er med elever fra Glas- og Keramikskolen på Bornholm, mens den anden fra 25/11 til 26/1-09 præsenterer afgangsprojekter fra Danmarks Designskoles keramiklinje.

I øvrigt viser museet i hele 2008 de yngre værker fra den store Veistrupske samling i sidefløjen. Lise Seisbøll gør i en pressemeddelelse opmærksom på, at det i den yngre samling er kvindelige keramikere, der dominerer, hvorimod det mest var mandlige keramikere, der prægede samlingens ældre værker.

KÄHLER KERAMIK - OFFER FOR DEN STORE FINANSKRISE?

I flere tidligere numre af Danske Pottemagere bragte vi nyheder om det gamle Kählerværkstedes fortsatte skæbne. Nu er det åbenbart på sin plads at føje endnu et afsnit til historien – og meget tyder på, at det ikke bliver et af de lyseste.

Det skulle ellers have været så godt. Da vi i begyndelsen af 2007 lod Inge og Knud Sørensen selv fortælle, hvorfor de havde valgt at afhænde Kähler, var der mange i foreningen, der frygtede for det hæderkronede værksteds fremtid. Selv da det i løbet af året blev afgjort, at det store Holmegaard ville overtage virksomheden, var der betænkelige miner, for hvad skulle Kähler i Fensmark, når det var i Næstved de havde hjemme?

Vores betænkeligheder blev imidlertid gjort til skamme, for Holmegaard indfrie de løfterne om et stort oplevelsescenter, hvor Kählerkeramikken skulle få en fremtrædende plads. Vores medlem Esben Langkilde blev ansat som drejer, og i de nybyggede såkaldte 'torvehaller' kunne turisterne se gode udstillinger og deltage i spændende aktiviteter. Konceptet virkede gennemtænkt og bæredygtigt, og Holmegaards 'levende glasværk' løb da også i april 2008 med en pris – Fonden for Turismens Fællesråds Initiativpris.

Esben drejer på oplevelsescentret Holmegaard i august

Kähler var tilsyneladende i gode hænder, og kun forhærdede tvivlere kunne stadig gå og spørge sig selv, om ikke det var en skam, at bygningerne på Kählersbakken i Næstved stod tomme og forladte.

Men så, den 26. september, i TV-avisen og mange andre medier kom chokket: *"Oplevelsescentret Holmegaard Glasværk går i dag konkurs som følge af krakket i Stones Invest,"* hed det pludselig. Så blev Kähler altså et af disse meget omtalte ofre for finanskrisen, fristes man til at tro.

Den 3. oktober kom der så et brev til Dansk Pottemagerforening. Brevet var fra et sjællandsk advokatfirma. *"Til kreditorerne i Kähler Design under konkurs (tidl. Holmegaard A/S)"* stod der. Jamen, ejer Holmegaard så alligevel ikke længere Kähler, og hvem gør så? Ligeledes den 3. oktober kunne man i Sjællandske (den lokale avis) læse, at Kähler Design A/S flytter tilbage til Næstved med hele deres varelager, dog ikke til Kählersbakken, men til en adresse, der hedder Mosevej.

Herfra skal en lille håndfuld medarbejdere og en administrerende direktør tilsyneladende videreføre virksomheden, hvis produktion foregår i Portugal. I samme artikel tales der også om en ny ejer, det nævnes imidlertid ikke, hvem det er.

Det lykkedes dog Danske Pottemagere at få en telefonsamtale i stand med Jesper Holst, administrerende direktør i Kähler Design A/S, og han kunne oplyse, at selskabets nye ejer er et århusiansk firma ved navn Danish Management Group, hvis ejer, arkitektuddannede Frantz Longhi, efter sigende bare godt kan lide Kähler. Hans selskab har ellers ikke noget som helst med keramik, kunst eller design at gøre. Af dets engelsksprogede hjemmeside www.dem.dk fremgår det, at det er en international konsulentvirksomhed med speciale i udviklingsprojekter, IT og alternativ energi. Ifølge Jesper Holst er ejendommen på Kählersbakken ikke en del af Kähler Design A/S, men ejes af et af de selskaber, der danner det konkursramte Stones Invest. Husets skæbne er således stadig usikker.

Palle Birk Hansen, direktør for Næstved Museum, hvis hjerte nok banker på samme måde for det gamle Kähler som mange pottemageres, har heller ikke noget bud på, hvilken fremtid der venter det gamle hus på Kählersbakken. Hvad den historiske Kählerkeramik angår, som museet ejer og har udlånt til oplevelsescentret Holmegaard, så kan Palle Birk Hansen dog med sikkerhed sige, at genstandene tages tilbage til museet senest ved udgangen af 2008. Det har ikke været muligt at komme i kontakt med oplevelsescentret.

Som beundrere af Kählerkeramikken kan vi pottemagere sandsynligvis bare håbe på, at navnebroren fra Korsør, Kähler A/S, der producerer beton-elementer og har stiftet Rockwoolfonden, en dag vil forbarme sig og vil bruge nogle af dens mange penge til at frede det gamle keramikværksted og sørge for, at der på en eller anden måde igen leves op til klausulen om, at der skal foregå produktion og salg af keramik fra ejendommen.

Signaturen på t-shirten - også snart fortid?

BANEGÅRDEN I ÅBENRÅ FÆLLES UDSSTILLING 2009

Nu er det endelig lykkedes bestyrelsen, igen en gang at arrangere en fælles udstilling for foreningens medlemmer. Der var jo mange røster fremme efter udstillingen på Grimmerhus i 2006, at succesen skulle gentages, men at finde et udstillingssted af lignende dimensioner har ikke været så ligetil. Banegården i Åbenrå er imidlertid et sådant sted, hvor der foruden store udstillingsfaciliteter - der er **275 m²** at udfolde os på! - også er mulighed for at sælge de udstillede genstande direkte til kunderne.

For ikke at have samme tema som på Grimmerhus, har vi besluttet, at vi vil kombinere to temaer: Det bliver

- 1) **Krus og kande og**
- 2) **Krukke / lågkrukke.**

Da udstillingsfaciliteterne er så store, vil der være et areal til hvert tema, samt et areal, hvor temaerne kan kombineres.

Vi har booket udstillingsstedet i ugerne **42-43-44-45 i 2009**. Vi tror på, at det er et godt tidspunkt at starte i skolernes efterårsferie, og vi regner med at udstillingen kan have betydning for vores julehandel bagefter. Først og fremmest er udstillingen selvfølgelig en lejlighed til at eksponere foreningen i det offentlige rum og, ikke mindst, at have lejlighed til at mødes og se hinandens keramik!

JAPANSK KERAMIK - IGEN, IGEN

Af Meike Diederichsen

Allerede i et par tidligere numre af Danske Pottemagere har jeg berettet om spændende keramik fra Japan, som jeg har fået foræret af en fornem, gammel dame i min hjemby i Tyskland. Her kommer sidste afsnit i denne føljeton:

I juli i år besøgte jeg den gamle dame igen en gang. Hun var ved svagt helbred, men ellers utrolig åndsfrisk og ville gerne fortælle. Hun havde været ansat i udenrigstjenesten i mange år og i den forbindelse udstationeret i hhv. USA, Holland, Norge og Japan, så der var nok at fortælle om. I 50'erne var hun personlig sekretær hos den tyske ambassadør i Japan og havde ledsaget ham på mange opgaver og rejser rundt om i landet.

Hendes lejlighed bugnede af kunst og kunsthåndværk fra mange forskellige lande og kontinenter, men da hun var enlig og barnløs, havde hun ikke andre arvinger end en niece, som hun selv mente, ikke havde for fem flade øre sans for den slags. Hun ville med andre ord hellere give sine ting væk til en, der ville værdsætte dem, end at de efter hendes død blev smidt i en container eller solgt på et loppemarked. Det syntes jeg selvfølgelig, var forståeligt nok.

Det, jeg denne gang skulle få med hjem, var noget ganske særligt: en antik potte, der stammer fra en udgravning i Ibaraki med fund fra den såkaldte Yomou-tid for 3-4000 år siden! Potten har tud og tophank, er pølset op og milebrændt i bedste jdepottestil, glittet og desuden utrolig rigt udsmykket med snoede bånd og graveringer. Potten er virkelig velbevaret, og dette faktum, sammen med de rige udsmykninger, tyder på, at den har været beregnet til rituel snarere end til husholdningsbrug.

Jeg kan selvfølgelig ikke med hundrede procents sikkerhed sige, at det virkelig er så gammel en krukke. Jeg har kun giverens ord og en lille lap papir på japansk som bevis. Er der medlemmer, der ved, hvor man kan få antikke krukker undersøgt, hører jeg gerne om det.

Handgemacht

Töpfermarkt

50 ausgesuchte Töpfer und Keramikünstler
stellen aus und verkaufen Ihre Ware

30.5.-1.6.2009

Timmendorf. Strand

Niendorfer Hafer

INVITATION TIL POTTE- MAGERMARKED I TYSKLAND

Via hjemmesiden har Danske Pottmagere fået tilsendt en invitation + plakat til et pottmagermarked i Tyskland, hvor deltagere fra både ind- og udland er velkomne.

Markedet skal være et arrangement for ca. 50 professionelle pottmagere og foregå i pinsedagene 2009, altså fra **30. maj til 1. juni 2009**.

Anledning er 100 års jubilæum for søbroen i Nien-dorf (det ligger i nærheden af Lübeck og er et meget populært turiststed, rekreativt område for Hamburgs opland).

Henvendelser til: Handgemacht - Märkte fuer
Kunst, Handwerk und Kultur
Ingrid Berkau -
Dassower Str. 2 A -
D 23923 Malzow
Tel. 0170 / 3870665 - www.handgemacht.biz

MARKEDSERFARINGER

Bestyrelsesmedlem Per Bo stod igen i år på kunsthåndværkermarkedet Kunst i Byen på Kongens Nytorv. Især forårssæsonen var han udmærket tilfreds med, mens der skete en vis afmatning hen over sommeren og mod efteråret.

Per er i julen til gengæld tilmeldt julemarkedet i Nyhavn, hvor han deler en 8 kvadratmeter bod med en trædrejer. Markedet har åbent hver dag i 6 uger og koster den nette sum af 50.000 kr. Vi vender tilbage med hans erfaringer i næste nummer af Danske Pottmagere.

Per gjorde sig ligeledes erfaringer med den store livsstilsmesse 'Mit hjem mit slot' i Frederiksberg Have den 1. weekend i juni. Det var ganske vist et flot arrangement, men det faldt desværre fuldstændig til jorden, fordi vejret netop den weekend var usædvanlig varmt, og alle folk søgte mod stranden.

En helt anden slags marked er Tirsdagsmarkedet i Stege på Møn, som seniormedlem Signe Northrup har gode erfaringer fra. Selvom markedet mest ligner et kræmmermarked på overfladen, er der i virkeligheden tale om et lokalt forankret arrangement, som i årenes løb har vundet stor popularitet. Signe er overbevist om, at det især er den lokale kultur, der giver markedet originalitet og tiltrækningskraft.

NÆSTE ÅRS GENERALFORSAMLING 7. OG 8. MARTS 2009

Sæt kryds i kalenderen allerede nu, så du ikke går glip af næste års generalforsamlings-arrangement!

Bestyrelsen er i gang med at sætte et spændende program sammen til en oplevelsesrig weekend i **Odsherred**.

Først og fremmest vil vi besøge Starreklinte gamle Skole, hvor den kendte keramikker Bodil Manz (hvis retrospektive udstilling på Kunstindustrimuseet blev anmeldt i sidste nummer af Danske Pottmagere) vil vise rundt på sit værksted. Desuden er vi ved at få en aftale i hus med keramikker Niels Huang i Lumsås.

Hele programmet vil kunne læses i næste udgave af bladet, men forhåndstilmeldinger modtages gerne allerede nu på info@meikeskeramik.dk eller på telefon 86933078. Vel mødt!

elvarmeteknik

Keramik, glas og stentøjsovne

Ovne og udstyr for keramik, glas og metal

Kammerovne

Rohde

Glas Fusing

Lerpladeruller

Leræltter

Topovne

Drejeskive

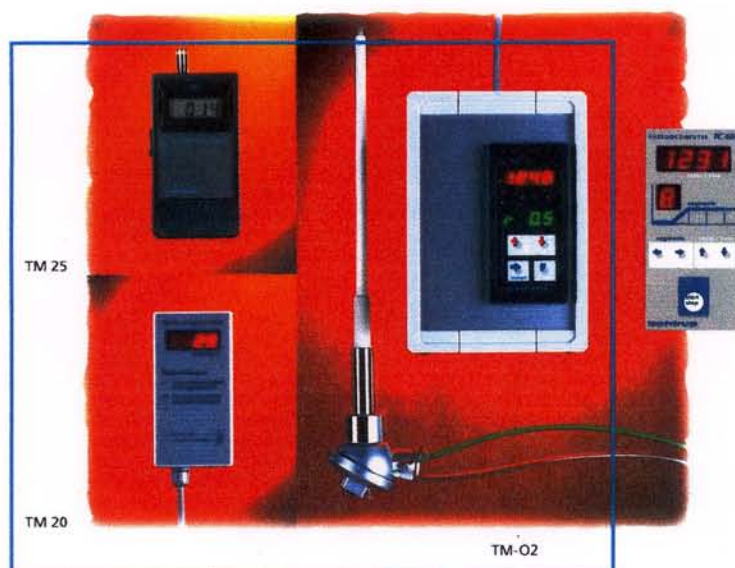

Kavaletter

Bentrup Måleudstyr

Forhandler af ovne fra
Ceram A/S
Scandiaovnen A/S
Rohde GmbH
Naberterm GmbH
Vielhaben & Co.

Keramik, glas og stentøjsovne
Varmespiraler, automatik, termofølere og guldsikringer
SALG - SERVICE

Jørgen Bang Oldhøj
Telefon: +45 8626 0107
www.elvarmeteknik.dk

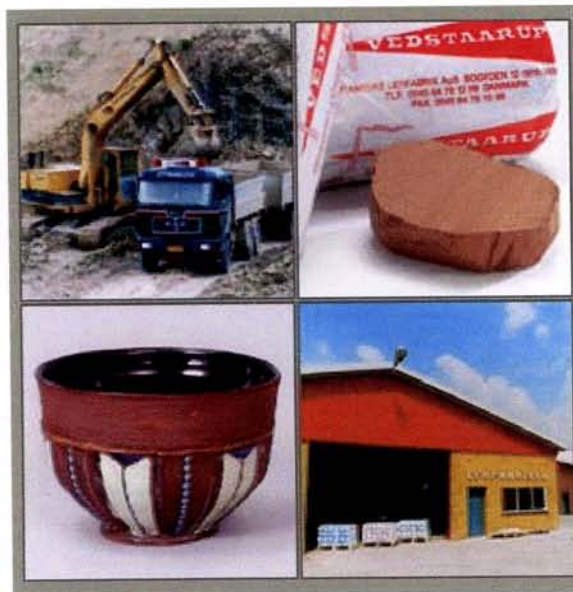
Benny V. Christensen
Import Export Agentur

TOTAL - LEVERANDØR TIL DEN KERAMISKE INDUSTRI

- Importør af VINGERLING' keramiske lertyper
- Importør af FERRO's keramiske glasurer og oxyder
- Levering med egen bil

Humblevej 26 B, Kædeby, 5932 Humble
Telefon 62 57 12 80 - Telefax 62 57 29 37 - Mobiltelefon 20 46 39 98
e-mail: Benny Christensen@get2net.dk

Velkommen til Vedstaarup LERfabrik A/S

Vedstaarup LERfabrik A/S, som ligger idyllisk placeret ved den lille by Turup, lidt uden for Assens på Fyn, har siden 1970 fremstillet og forhandlet ler, glasur og dekorationer.

Foruden vore forskellige lertyper, forhandler vi også begitninger, glasurer, oxyder og lignende produkter til keramikbranchen. Lertyper som blåler, rødler, brun sortbrændende og hvidbrændende ler kan leveres med tilsætning af chamotte i forskellige finheder, afhængigt af hvad leret skal bruges til.

Den årlige produktion udgør ca. 3.500 tons råler, som slemmes, filtreres og vacuumæltes, så den får yderst fine drejeegenskaber og er meget let at forme.

Vi har et meget inspirerende samarbejde med keramikere og andre som vi leverer til - pottemagere, skoler og hobbyfolk.

Se mere på vor hjemmeside www.vedstaarup.dk eller aflæg os et besøg.

Vedstaarup LERfabrik A/S
Bogyden 12, Turup
5610 Assens.
Tlf. 64-79 10 10 Fax 64-79 10 99

For tredje år i træk inviterer vi til
Keramisk Årsudstilling,

KÅ,

der skal ses som et supplement til vores igangværende forskningsprojekt med bogværkerne

Spor i Keramikken & Keramiske Profiler.

Udstillingen foregår hos
Bloddonorerne i Danmark:

**Vesterbrogade 191, 1800
Frederiksberg C**

fra fredag den
31. oktober 2008
til søndag den
2. november 2008

Åbningstider:
fredag kl. 15-19
lørdag kl. 12-17
søndag kl. 11-15

Vores projekt beskriver i ord, spor og billeder danske keramikere, pottemagere, billedhuggere, malere og andre, der gennem de seneste omkring 100 år har udfoldet sig på den keramiske scene i Danmark. Som et led i udbredelsen af den danske keramikhistorie ønsker vi atter også at formidle keramikken rent fysisk. Dette sker på **KÅ**, hvor der præsenteres dansk årgangskeramik, dvs. keramiske værker fra især tiden efter 1950.

Denne gang udstilles godt 250 keramiske emner, der repræsenterer en lang række ophavsmænd, og det er os en stor glæde, at Bloddonorerne i Danmark har givet mulighed for, at keramikken i år kan opleves i hovedkontorets miljø.

Vel mødt og mange venlige hilsener
Ane Maria & Annimi Holst-Schmidt